

מתוך סדרת הספרים "לב המועדים"

# עלון לב המועדים

## הלכות והליכות בענין חלות השבת אפית חלות לשבת - זמן האפיה - צורת החלות - מנין החלות

וכתב רש"י (שם ד"ה ושתהא) ביום שהיא צריכה לאפות, ואופה שחרית כדמפרש שתהא פת מצויה לעני המחזור, משמע שהתקנה כשהיא אופה תאפה בבוקר כדי שיהיה לעניים לחם (דרכי משה הלכות י"ז או"ח תרנ כתב שמקור דברי הרמ"א שאופין לחם בער"ש מהגמרא שם).

**יש שהקשו:** שדין זה לא נאמר על ער"ש (א"א רמב ד), ועוד מדוע נקמ "נוהגות הנשים" הרי הוא מעיקר הדין מתקנת עזרא (חיד"א בספר מחזיק ברכה סימן תרב).

**יש שגורסים** שם בגמרא בער"ש ואתי שפיר (א"א רמב ד, ספר בעל האגודה רמא פב, א עיין א"ר רמב ז).

### זמן האפיה

**לטעם של הרמ"א שהוא בכלל כבוד שבת [יוזם טוב]:** אין הכרח באיזה יום יאפו וילושו, רק שיהיה לכבוד שבת.

**לטעמים שאופים מפני שאבדה חלתו של עולם:** הזמן הוא יום שישי **הטעם:** שזה הזמן שאיבדה חוה חלתו של עולם (תמדת הימים ח"א פ"ב אות סה, חוט שני שבת פרק שני אפית חלות לשבת, בא"ח שנה ב פרשת לך לך אות ו).

**ולטעם שאופים כדוגמת לחם הפנים:** זמן האפיה דווקא ביום שישי להיות לחם ביום הלקחו דוגמת לחם הפנים שנאפה בערב שבת (ובסידור יעב"ץ סדר ערב שבת אות א, ועיין בספר זכרון למשה שהחת"ס הקפיד על כך).

**לטעם שנוהגים לאפות כדי שלא לאכול פת של גוי:** יכולים לאפות גם ביום חמישי ויש בזה גם משום כבוד שבת.

**למעשה: יש אומרים** שלכתחילה יש לאפות ביום שישי ואם קשה להם הדבר אפשר ביום חמישי (תוספות חיים על החיי אדם הלכות שבת כלל א, הרה"ג יוסף זונדל שוב בשם רבי שריה דבילצקי זצ"ל ובשם הגר"ע אוירבך שליט"א הובא באליבא דהלכתא מא, וכן כתב בספר שערי תורת הבית סימן י פרק ב אות ט).

### אפית חלות בערב י"ט

"מצווה ללוש פת בערב י"ט לכבוד יו"ט כמו בערב שבת" (מהרי"ל הלכות יו"ט, רמ"א תקבט א, דרכי משה תרנ א).

**"עשרה תקנות תיקן עזרא וכו' ושתהא האשה משכמת ואופה [בערב שבת] (בב"ק פב, א, ירושלמי פ"ד סוף ה"א) [ולכן] נוהגות הנשים ללוש והוא מכבוד שבת ואין לשנות" (רמ"א רמב א, משנ"ב שם).**

"נוהגים ללוש כדי שיעור חלה בבית לעשות מהם לחמים לבצוע עליהם בשבת ויו"ט ... ואין לשנות" (רמ"א רמב א, עיין דר"מ הקצר תרנ א).

**"ואין לשנות"** מקובל שבכל מקום שכתוב ואין לשנות יש לעשותו אפילו במסירות נפש (ספר זכור לאברהם מנהגי הנה"צ מתולדות אהרון סימן כב ה שכתב שמקובל מפי אחד מרבותיו דבר זה במקום שכך כתב הרמ"א).

### טעם התקנה

הלישה והאפיה הוא בכלל כבוד שבת קודש [יו"ט] (רמ"א רמב א).

**טעם אחר:** כדי שתקיים האשה מצוות הפרשת חלה, שהיא אחת מג' מצוות שהאשה מוזהרת עליהם, **והטעם שביום שישי** כי אדם הראשון נברא בערב שבת והיה חלתו של עולם (כמבואר בירושלמי שבת פ"ב ה"ו, שבת לב, א) והאשה שהחמיאה אותו שהאכילתו מעין הדעת אשר בחמאה אבדתו וכיון שאדם הראשון נברא בע"ש, וחמאה היה בערב שבת לכן תקיים את המצווה שניתנה לה כנגד פגם זה (עיין בראשית רבה יז ח) שזה הזמן שפגמה בו (מנ"א רמב ד, מחצית השקל שם, משנ"ב רמב ס"ק ו, קיצור שולחן ערוך עב ו).

[ואע"פ שהחמא היה בערב שבת אחרי חצות בכל זאת אמרו רבותינו שתהא משכמת ואופה דהיינו שתשכים לאפות ביום, כיון שיומא קא גרים].

**טעם אחר:** כדי שיהיה לו חלות טריות וחמות כדוגמת לחם הפנים שנאפה בערב שבת וכתוב בו (שמואל א כז ז) "לשום לחם הם ביום הלקחו" (יעב"ץ בסידור סדר ערב שבת אות א).

**טעם אחר:** כיון שיש מקומות שאוכלים פת נכרי במשך השבוע, וראוי להדרר שלכבוד שבת קודש יאפו ויאכלו פת של ישראל (עיין רמ"א בדרכי משה רמב א ששולח לתנג שמביא סמך לענין זה, מנ"א רמב ד, קיצור שולחן ערוך עב ו, ליקוטי מהרי"ח סדר התנהגות ער"ש).

**טעם אחר:** כדי שיהיה לה [לאשה] פת מצויה לתת לעניים (ב"ק פב, א, ירושלמי מגילה ד סוף ה"א דף כט, ב מוזכר ער"ש, שבלי הלקט אות נה).

העלון נתרם לע"נ

הרב הגאון ר' יוסף אליעזר בן ר' חיים יעקב יהודה גרינפלד ז"ל  
נלב"ע ז' כסליו תשפ"ב

העלון נתרם לע"נ

האשה הצדקנית מרת רבקה כהן ע"ה בת ר' משה חיים ז"ל  
נלב"ע ב' כסליו תש"פ

**יש אומרים:** שמנהג העולם שלא לאפות מערב יו"ט אלא אופין ביו"ט עצמו, **והטעם:** כדי לאכול פת חמה (קיצור שו"ע קנ ב, מ"א תרכה ח) ובמקומותינו חזר המנהג שאופין בערב יו"ט (עיין חלקת יעקב ח"ב סי' פה).

**יש אומרים:** שלפי הטעם שאופים בערב שבת לפי שחיה אברהם חלתו של עולם אין חיוב לאפות בערב יו"ט לפי שטעם זה שייך רק בערב שבת ולא בערב יום טוב (הגר"ק חוט השני ח"א פ"א ס"ק א).

### **רמז לאפית חלות ביום שישי**

מהפסוק (שמות מז ס) "והיה ביום השישי והכינו את אשר יביאו את אשר אפו תאפו" משמע שיש לאפות בערב שבת כדי להכין לשבת (ביאור הלכה רמב ד"ה והוא).

### **בהשכמה**

**יש מקומות** שמקפידים לאפות החלות מיד בהשכמה של יום שישי, וכפי שמשמע מהגמרא (ב"ק פב, א) בתקנת עזרא שתהא אשה משכמת ואופה לכבוד שבת (דרכי משה או"ח תרג א, עיין תענית כה, א מעשה דבתייהו דר"ה בן דוסא).

**טעם אחר:** זכר למן דהיינו כמו שירד המן לישראל בבוקר כך יש לאפות בבוקר (פרישה רנ א).

### **אפיה פחות משיעור חלה**

אשה האופה חלות בלא שיעור חלה האם מקיימת התקנה, למעם כדי שתקיים האשה מצוות הפרשת חלה אינה מקיימת, ולמעם כדי שיהיה להם חלות טריות לשבת מקיימת, וכן למעם מדין כבוד שבת דהיינו שהלישה והאפיה מכלל כבוד שבת ויו"ט מקיימת התקנה.

### **כשאין צורך בשיעור הפרשת חלה כל שבוע**

אשה שלא צריכה לאפות חלות בשיעור הפרשת חלה כל שבת האם תאפה פעם אחת כשיעור חלה ותקפא החלות או שתאפה בכל שבוע ללא שיעור.

**לטעם אפיית חלה כדי שתקיים האשה הפרשת חלה:** עדיף שתאפה כשיעור חלה בברכה (שו"ת שבט הקהתי ח"ד סימן פא, ספר דרך שיחה פרשת יתרו בשם הגר"ק, שו"ת שרנא המאיר ח סימן מז).

**לטעם אפיית חלה כדי שתהא הפת מצויה לעני:** יאפו כשיעור חלה בבת אחת לכמה פעמים (שו"ת שבט הקהתי שם).

**לטעם אפית חלה כדי שיהיה להם פת חמה וטריה:** תאפה בכל שבוע פחות משיעור הפרשת חלה כמה שהיא צריכה לאותו שבת (שו"ת שבט הקהתי ח"ד סימן פא), **והטעם:** משום שהמעם של כבוד שבת עדיף על המעם של הפרשת חלה (הגר"ש דבילצקי, שו"ת אבני ישפה ח"ה סימן מה).

**עצה לצאת ידי שניהם:** שתלוש פעם בכמה שבועות שיעור חלה ותפריש חלה כדת וכדין, ותפריש חלק מהבצק הנצרך לכמה

לשבועות הבאים, ותאפה כל ערב שבת בצק הנצרך לאותו שבת וזוה מתקיים שניהם (ספר חלה כהלכתה סימן פו הערה י בשם מרן בעל שבט הלוי).

### **הטעם של מנהג העולם לקנות בחנות ולא לאפות**

**מחאתו של המשנ"ב** על המנהג שרבים קונים מן האופה ומקמינים את כבוד השבת וז"ל והיום התחילו איזה הרבה אנשים להשבית מנהג זה ולוקחים מן האנשים ולא שפיר עבדי (ולא יפה הם עושים) שמקמינים בזה כבוד שבת (הובא בביאור הלכה רמב ד"ה והוא מכבוד שבת).

**ויש שכתבו** כיון שהיום יש חלות טובות וחמות ומיוחדות במיבן במאפיות אין צורך לאפות בבית (שו"ת אור מציון ח"ב אות א).

**טעם אחר:** לפי שבזמננו היו אופים לחם לשבת ויום חול אותו דבר והוי חסר בכבוד שבת ולכן נהגו לאפות לכבוד שבת, והיום שאופים חלות מיוחדות לשבת אין צורך לאפות בבית (ספר אור החמה או"ח רמב).

מעמים אלו שייכים רק למעם א' שהסיבה לכבוד שבת קודש, ולמעם ב' שהסיבה שתזכה לקיים הפרשת חלה לא שייך מעם זה (אבני שלמה ח"א).

### **לטעמו של המג"א שסיבת האפיה כדי שלא יהיה פת פלטר [נכרי]:**

כשקונים מן האופה שהוא יהודי לא שייך מעם זה (ספר אור חמה על או"ח רמב). **לטעם כדי שיהא לתת לעני:** היום אין הדרך לתת לעני פת.

**דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל** (בהלכות שבת בשבת ח"א פ"א הערה 309) שמי שמתענג מחלה של מאפיה יותר מחלה שאופה בבית יכול לקחת משל המאפיה ואינו חסר בכבוד שבת, מפני שעיקר המנהג ללוש כדי לקיים מצוות עונג שבת ועונג שבת מקיים בחלה של המאפיה.

**יש אומרים:** שאף שהחלות בחנות יותר מעימות יש לאפות חלות בבית (שו"ת משנה הלכות חלק טו סימן צה), **והטעם:** שלכבוד שבת אין הכוונה שאם החלות מעולות במיבן ומעמם אלא הכיבוד הוא מה שאופים בבית ומכבדים את השבת (שו"ת משנה הלכות חלק ט"ו סימן צה, הגר"ק דרך שיחה פרשת יתרו עמוד רפח).

### **אכילת בשבת ויו"ט מהחלות שאפו לכבוד היום**

לפי הטעם שאופים חלות לכבוד שבת ויו"ט באפיה יש לאכול את החלות שנאפו במיוחד לכבוד היום (ולא מחלות שנאפו בשבוע לפני כן). ולמעם שהוא תיקון חמא אין צריך להקפיד לאכול דווקא מאלו החלות (ספר חלה כהלכתה סימן פו ח).

### **חלות השבת**

**הטעם שלחמי השבת נקראים חלות [ואם משום שצריך להפריש חלה**

**הרי אף מהלחם הנאפה בחול צריך להפריש חלה].**

לפי ששבת נקראת כלה והיא ה' אחרונה שבשם (הו"ה) ולכן קוראים חלה חל ה' (ספר המעמדים שבת לב).

**טעם אחר:** כי על ידי שקוראים לעיסה בשם חלה אומרים נעשה חלות נאפה חלות זוכרים להפריש חלה מהעיסה (אשל אברהם בוששמש ס"ס רס).

### **אפית חלות מקמח יפה**

**יש אומרים:** שיש להדר אחר קמח יפה לכבוד שבת (ליקוטי מהרי"ח סדר התנהגות ער"ש בשם סדר היום סדר ערב שבת, ויעב"ץ בסידורו), **קמח לבן:** יש אומרים שיש להדר אחר קמח לבן, **והטעם:** זכר למן שהיה כזרע גד לבן שנאמר (שמות מז לא) "ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כזרע גד לבן" (יפה ללב ח"ג בקונטרס אחרון סימן רמב ס"ק ג).

### **קמח חיטים**

**יש אומרים:** שמצוה לאכול לחם משנה העשוי מחיטים בשבת (אשל אברהם סימן קמט עיין שם הטעם), **והטעם:** כדי לתקן בשבת המא אדם הראשון לפי האומר (ברכות מ, א) שעץ שאכל ממנו אדם הראשון חיטה היה ובוזה מתקן המא (מדרש תנחומא מצורע סימן ה, מעמי המנהגים עניני שבת אשל אברהם קמט), [ולמ"ד (מדרש ב"ר פרק יט ה) גפן היה מתקנים על ידי הקידוש (הכמת שלמה או"ח סימן רעא)].

### **הטעם שלוקחים חלות קלעות בשבת**

לפי שהיו אופים אותם בתנור אחד בשר ופשמידא, ויש הנוהגים ליתן שומן בחלות והחלות בשרים, וצריך לעשות שינוי או סימן (כדאיתא ביור"ד צו) ולכן עושים אותם מעשה קליעה (מקור היים סימן רעד).

**טעם אחר:** כדי שיהיה בלחם משנה י"ב לחמים [כנגד לחם הפנים שהיו אופים י"ב יחד] ולכן בכל חלה עושים ששה קליעות ובשניהם יחד י"ב (ספר עיני תפילה לסדר ליל שבת).

### **הטעם בחלות ארוכות בצורה ו'**

לפי שיש ענין להניח י"ב חלות ואף שאין עושים כן לוקחים ב' חלות ארוכות והם בתמונה ב' ויים וב' פעמים ו'ו הוא י"ב לרמז לי"ב חלות והם כוללים את עצמן עם הבני עלייה שלוקחים י"ב חלות ממש (שלי"ה דף פא שער האותיות קדושה ד"ה עוד, ליקוטי מהרי"ח סדר התנהגות ל"ש, ספר המשה מאמרות פרשת אמור). ולפי זה יש להניח החלות באורך ולא ברוחב שיראו כווי"ן.

**טעם אחר:** לפי שבבציעת המוציא הוא כדמות יו"ד ושני ידים ה' אצבעות הם שני ה' ולחם כדמות ו' ובכך נשלם השם הוי"ה ולפי זה אף ביום חול יש לעשות כן (א"ר קמו ב בשם השלי"ה, וכ"כ בספר אור לצדיקים).

ויש שהקשו מ"ט לא נכתב בשום מקום לעשות חלות בצורה עגולה זכר למן כדכתיב (שמות מז לא) "כזרע גד" ופירש רש"י עגול (ספר תורת שבת סימן רעד)].

### **חלות דומות זו לזו**

**יש אומרים:** שטוב שיהיו כולן שוין במראה ובקומה, **והטעם:** משום שהיו זכר למן (כף החיים פלאני סימן לו אות מד, פתח הדביר רעד ד).

**יש אומרים:** שיש לעשות אחד גדול ואחד קטן ואחד בינוני ובליל שבת יבצע האמצעי וביום על הגדולה (משום שכבוד יום עדיף) ובסעודה שלישית על הקטן (ספר עולת שבת סימן רמב א בשם ספר הכוונות, א"ר שם ז).

**מנהגו של הגרי"ז** בכל שבת ויו"ט לפני שהיה בוצע היה תופס בידו כל ככר ובודק איזה ככר כבד יותר ועליו היה בוצע (הגדה של פסח מבית לוי עמוד קצג).

### **הנחת חלות על גבי השולחן**

**יש הנהגים:** שמיד שמוציאים את החלות מן התנור מניחים אותם על השולחן לכבוד שבת (ט"ז יור"ד סימן קעה א הביאו החת"ם בגילוינו על השו"ע רמב, וכן מובא במנהגי החת"ם פרק ד דף למ).

**הטעם:** כדי שלא יהיה השולחן בסיס לדבר האסור ולא יהא רשאי לטלטל השולחן אבל כשמניח את החלות קודם אז הוי השולחן בסיס לדבר האסור והמותר וההיתר חשוב יותר מהאיסור שהרי צריך לסעודת שבת (ליקוטי מאיר סימן ה אות כו).

**טעם אחר:** לפי שכתוב (שמות מז ה) "והכינו את אשר יביאו ולומדים מזה שיהיה מוכן מבעוד יום (ספר המטעמים שבת לו).

**יש שכתבו:** ובמקומותינו לא ראינו שנוהגים כן (ליקוטי מהרי"ח סדר התנהגות ער"ש).

**המנהג** להניח את החלות על השולחן עוד לפני הקידוש גם כשעומדים לקדש על היין (מהזור וימרי סימן מד, שו"ע הרב רעא יז, ערוה"ש שם כב).

**ראבי"ה** (פסחים סימן תקח) נוהגים לסדר את החלות מערב שבת, כדי שיברכוהו המלאכים המלווין לו לאדם ויאמרו כן תזכה לשבת הבאה.

**יש אומרים:** שלא יהיו על השולחן (הגר"א מעשה רב סימן קיח כדברי התוס' בפסחים ק, ב ד"ה שאין). **והטעם:** כדי שיהיה ניכר שהסעודה לכבוד שבת (ביאור וציונים על מעשה רב שם)

### **אכילת חלות בערב שבת**

**יש הנוהגים:** למעום מהחלות ביום שישי בבוקר, **והטעם:** על פי מה שכתב בדעת זקנים (מבעלי התוס') על הפסוק (בשלח מז כד) שמהמן שירד ביום ערב שבת היו עושים ארבעה לחמים וביום השישי היו אוכלים מהם אחד ונשאר שלוש (מעמי המנהגים אות שג).

### **מנין החלות**

**"שכינתא תתערט בשית נהמי לסטר" (הארי"זמירות ליל שבת) "יגלה לן טעמי דבתריסר נהמי" (שם סעודה שחרית).**

**יש הנוהגים:** להכין י"ב חלות (באר היטב רעד ב הביא את דברי ר' חיים ויטאל ז"ע בספר הכוונות, ערוה"ש רעד ג) כדי שיהיה לו ד' לחמים בכל סעודה וביחד י"ב (על פי הוהר פרשת פנחס רמא).

**טעם אחר:** זכר ללחם הפנים שערכו בזמן שבית המקדש היה קיים (עין שמות כה ל) בכל שבת והיה בו י"ב לחמים (שער הכולל דף עב, א).

**ביאור הענין:** כדי שמעשינו בזמן הזה יהיו מכוונים לזמן שבית המקדש היה קיים (כמו שהקפיד האר"י לאכול על שולחן עם ד' רגלים כדוגמת שולחן בית המקדש) גם בענין לחם בשבת יעשה י"ב לחמים כנגד י"ב חלות לחם הפנים (ר' חיים ויטל שער הכוונות ערך שבת ענין שולחן).

**רמז לדבר:** מדכתיב בלחם הפנים (ויקרא כד ה) "יערכנו לפני ה' תמיד" היינו שגם בזמן הגלות שאין משכן ובית המקדש יעשו כן (החווה מלובלין בספר המשה מאמרות).

**טעם אחר:** כנגד י"ב שבטים (על פי תרגום יונתן בן עוזיאל אמור ויקרא כד ה). דהיינו שיתברכו בני ישראל בזכות י"ב שבטים (שבת שבתון רש"י פרשה יא ויקרא כד).

**ביאור הענין** לפי ששבת נזכר בתורה י"ב פעמים כנגד י"ב שבטים ושבת מורה על חידוש העולם ולרמוז שכדאי היה כל אחד מהשבטים שבשבילו יבא העולם שכולם שוים לטובה ואמרינן בחגיגה (י"ב, ב) על י"ב עמודים עומד העולם כמספר י"ב השבטים לרמוז שבשבילו כל אחד נבא העולם שהרי אם יחסר עמוד אחד העולם יתמוטט וכנגדם עורכים י"ב חלות (על פי מדרש תלפיות ענף דם בשם רבינו בחיי פרשת ראה).

**טעם אחר:** כנגד י"ב מלאכים הסובבים את כסא כבודו (רבינו בחיי פרשת אמור אות ו).

**טעם אחר:** ששה מרמזים על ששת ימי המעשה שעברו וששת ימי המעשה העתידיים לבוא להשפיע ברכה וכלכלה ולחם לכל ישראל (ספר שלום רב).

### י"ב חלות - כ"ו חלות

**יש הנוהגים:** להכין י"ב לחמים נפרדים (ארמורי בית וויזניץ), **ויש הנוהגים:** להכין חלה אחת גדולה שהיא מחוברת משנים עשרה חלות קטנות (עין בית יהודה).

**יש הנוהגים:** להכין כ"ו חלות כמנין הוי"ה (א"ר רעד א בשם השלי"ה שבת פרק נא מצווה בשם כנפי יונה ה, ב ג). **צורת החלוקה:** בליל שבת יקח י"ב חלות, בסעודה בשחרית ח' חלות, בסעודה שלישית ד' חלות, ובסעודת מלווה מלכה ייקח ב' חלות ויהיו כ"ו חלות.

### סידור הנחת החלות

**לנוהגים להניח ב' חלות** יש להניח את החלות לאורך בצורת שני ווי"ן (ליקוטי מהרי"ח סדר סעודת ליל שבת), ויש המניחים את החלות לרוחב.

יניח החלה שבוצע עליו לימינו (שער הכוונות) ויניחו קצת מתחת החלה השניה כדי שיבצע על החלה התחתונה (ש"ע רעד א).

**לנוהגים להניח ארבע חלות:** מניחים שתי ככרות על גבי שתי ככרות.

**לנוהגים להניח י"ב חלות:** מניחים שתי חלות גדולות זו לצד זו ומשני הצדדים מוסיפים עוד עשר חלות חמש מכל צד. ובסעודה ביום ובסעודה שלישית מניחים חלה אחת גדולה באמצע ובראשה חלה קטנה ומסביב שאר החלות המשלימות למנין י"ב חלות.

**יש הנוהגים:** לסדרם ו' בצד ימין וו' בצד שמאל, והששה של ימין יהיו ג' על ג' (פרי עין חיים לרבי חיים ויטל שער השבת פרק יז).

**יש הנוהגים:** לסדר ששה כמין שני סגולים ולוקחים ב' האמצעים ובוצעים מאחד (שע"ת רעד א ד"ה ככרות).

### י"ב חלות בכל השבת או בכל סעודה

**יש הנוהגים:** לקחת בכל סעודה י"ב חלות (כתבי האר"י, לחם מן השמים עמוד כו, פרי עין חיים שער השבת פרק יז בליל שבת יסדר י"ב, של"ה מסכת שבת). **ויש הנוהגים:** שבכל הסעודות יחד יהיה י"ב חלות (זוהר פנחס, רמ"ק בסידורו תפלה למשה עמוד ריב, יוסף אומץ סימן תרה).

**יש אומרים:** שמי שאינו בקי לא יערוך י"ב חלות, אלא יעשה כן רק מי שבקי בחכמת הקבלה לפי שבש"ס ובמכילתא לא נמצא שום רמז לזה (א"ר רעד א), [החת"ס לא נהג לערוך י"ב חלות (מנהגי הת"ס)].

**ובשערי תשובה** (רעד א) כתב ואף מי שאינו יודע הכוונות אם רוצה ליישר מעשיו באופן שנוהגים מארי דרוזין ולכו לשמים שיהא חשוב לפני ה' כאלו כיוון, הא מילתא מעלייתא הוא.

**בליקוטי מהרי"ח** (סדר סעודת ליל שבת) סיים וכל הלבבות דורש ה' ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון.

**יש אומרים:** שבכל עיר צריך על כל פנים אחד מיוחד וחשוב להניח על שולחנו בשבת י"ב חלות (ספר דרכי חיים ושלוש אות שפז בשם החווה מלובלין חמש מאמרות תורת השבת פרשת אמור).

### הטעם שרוב העולם לא נוהג כן

משום שלמדו את דברי הזוהר כרשב"א שצריך לבצוע בכרכת המוציא את שני החלות, אם כן לפי זה נמצא שבכל סעודה אחרי שבוצע על שניהם יש לפניו ד' חתיכות של לחם משנה, יוצא שבג' סעודות יש י"ב חתיכות של לחם משנה וזה כוונת הזוהר ואין צורך לקחת י"ב חלות בפועל (הגר"א מעשה רב אות קבג).

### י"ט שחל בשבת י"ב חלות

**יש אומרים:** שמי שנוהג בכל שבת לקחת י"ב חלות גם ביו"ט שחל בשבת יקח י"ב חלות לפי שגם ביו"ט שחל בשבת היו מסדרים לחם הפנים [בשונה מיו"ט שחל בחול שלא לוקחים י"ב חלות] (מטה אפרים תרכה קצה המטה פה, שערי תשובה רעד א, בא"ח שנה ב סוף פרשת בראשית).